

primerjanja sledi, da se ni za vse pokrajine v državi enakomerno skrbelo. Vedno slišimo isto opazko, češ, mi Slovenci imamo krasne ceste; toda opetovano moramo pribiti, da si je te ceste narod sam zgradil in da danes te ceste niso več v istem stanju, ker se ne skrbi za nje v istem razmerju kot poprej, in da te lepe ceste, katere si je narod sam napravil, vsled tega vedno bolj propadajo.

Nujna potreba novih cest v Sloveniji. Gospod poslanec Davorin Krajnc je zahteval iz vojaških ozirov v zbornici zgradbo sledečih cest: Koprivna—Solčava, Črna—St. Vid—Soštanj in cesta Vinica—Preloke—Senič—Kot. Prvi dve cesti sta nujno potrebni. Prvo je treba narediti, drugo pa popraviti. Poglavitna važnost prve leži v tem, da bi vezala Stajersko s Koroško, ker bi bil sicer tisti majhni del Koroške, ki je po plebiscitu ostal še v naših rokah, popolnoma odrezan od naše države. Ta cesta je pa važna tudi za to, ker bi šla ob meji, in je tedaj tudi iz vojaških ozirov nujno potrebna za slučaj, da pride v bodoče do kakega spora z Nemško Avstrijo. — Pa tudi na tretjem mestu imenovana cesta, ki veže Hrvaško in Slovenijo, je istotako vojaškega pomena, vsled česar bi bilo na vsak način nujno potrebno, da se jo popravi. Imamo pa še eno cesto, ki veže celo Slovenijo in obmejne ceste na Kranjskem in ki gre iz Maribora skozi Celje, Vransko, Kamnik, Ljubljano, ki je istotako strateškega pomena in bi jo torej tudi iz tega razloga trebalo ohraniti v dobrem stanju. To je bila pred vojno prekrasna in naravnost vzorna cesta. Toda, če jo danes pogledamo, je taka, da se Bog usmili. Človek bi si lahko pri belem dnevu na tej cesti nogo zlomil. In zakaj? Zato, ker država prav nič ne skrbi, da bi se vzdrževala v tistem sanju, kakor je treba.

Cesta St. Ilj—Velka—Apačka kotlina pred konečno rešitvijo. Dne 20. septembra se je v Ljubljani vršila oddajna licitacija za zgradbo te ceste. Zglasili so se štiri ponudniki in sicer: 1. Stavbena družba d. d. v Ljubljani, 2. Jugoslovansko inženirsko podjetje v Mariboru, 3. Gradbeno podjetje in tehnična pisarna ing. Al. Hrovat, 4. mestni stavbenik Jaroslav Breuer. Ministrstvo gradjevin ima določiti, katera tvrdka dobi izvršitev te zgradbe. Gradbena direkcija ima za čas od 1. oktobra do 31. januarja 1923 pripravljenih 625.000 D za to cesto. V proračunu za leto 1924 pa je določenih 2 milijona dinarjev, manjkajoči znesek pa se zanese v proračun za leto 1925. Kakor izvemo iz Beograda, bo ministrstvo oddajo del kmalu izročilo tvrdki. Nova cesta bo široka 6 metrov ter bo tekla skozi občine St. Ilj, Ceršak, Sečnica, Lilaški vrh, Sladki vrh, Šmart in Velko. Tu se bo zvezala s cmureško cesto. Kamen za zgradbo se bo jemal iz kamenoloma g. Hornicki na Kresnici in iz Gor. Cmureka. S to cesto dobijo gornje Slovenske gorice dobro cestno zvezo med Radgono, Cmurekom in St. Iljem, oziroma Mariborom.

Mariborske novice. Kakor že omenjeno v zadnjem «Gospodarju», je slavil naš mariborski Orel v soboto zvečer in v nedeljo svojo 15letnico. Ob tej priliki je bila tudi svečana blagoslovitev nove orlovske zastave. Nova zastava mariborskega Orla je krasno delo in naši Orli so lahko ponosni na njo. Zastavo je med lepim nagovorom blagoslovil g. škof dr. Karlin. Na orlovsko slovesnost je sodeloval tudi ljubljanski vladika dr. Jeglič, ki se je udeležil slovesnosti v stolni cerkvi, manifestacijskega zborovanja predpoldne in večerne orlovske akademije pri Götzu. Celotna orlovska prireditev je bila nekaj svečanostno-lepega, pristranskega ter vspešnega. Ob tej priliki so naši Orli pokazali, posebno z izbornim uspehom akademije, kaj za znajo in da je naša javnost res tudi lahko ponosna na nje. Cela slavnost se je vršila v popolnem redu in tudi nasprotniki niso izzivali ali kalili miru. — V ponedeljek zvečer je bilo v Gambrinovi dvorani zborovanje naše stranke. Govoril je o političnih razmerah g. poslanec Franjo Zebot. Zborovalcev je bila dvorana nabito polna. Zaključek shoda je bila navdušena zahteva vseh, naj se Jugoslovanski klub bori tudi za naprej za pravice slovenskega naroda z ono žilavo neustrašeno kot dosedaj.

Smrt je blag mladenič. Iz Slivnice pri Mariboru poročajo: Tukaj je 2. oktobra umrl po kratki in mučni bolezni, prevlečen s sv. zakramenti mladenič Franc Pahlič, delavec v tovarni olja g. J. Bezjak v Framu. V najtežji mladeniški dobi, v 28. letu ga je kruta smrt vzela staršem, katerim je bil velika opora. Bil je tih in miren fant, član framske Marijine družbe, ter naročnik «Slov. Gospodarja». Naj v miru počiva!

Roparji ob meji. Pred nekaj dnevi je bila blizu železne Kaplje ob avstrijski meji napadena in oropana neka ženska. Roparja sta jo slekla do gola, jo privezala ob drevo ter nato pobegnila. Orožnikom se dolgo ni posrečilo izslediti predrznih roparjev. Slednjič pa sta jo prišla v roke pravice. Rop sta izvršila Alojz Kranjc iz St. Vida in njegova priležnica Marija Čizek. Obo sta bila izročena sodišču v Slovenjgradcu. Obstoja sum, da imata na vesti še več drugih zločinov.

Pogreb priljubljene žene pri Sv. Martinu na Pohorju pri Slov. Bistrici. Dne 27. septembra 1923 je umrla po dolgi mučni bolezni velepos. v Frajhajmu Li. za Kapun, pd. Vranjek. Pogreb, katerega je vodil č. župnik Sinko, se je vršil dne 29. septembra ob 11. uri. Rajnka je bila vseobče priljubljena, kar je najbolje dokazal veličastni pogreb, kakoršnega še smartno ni videlo, ter obila udeležba domačinov. Prihiti so jo spremiti k zadnjemu počitku celo iz Slov. Bistrice gg. Juhart, Kukovič in Pinter. Pogreba se je udeležilo tudi domače, novo ustanovljeno gasilno društvo, s svojo godbo na čelu pod vodstvom gospoda načelnika Leopolda Vorša. Na domačiji je v lepem govoru opisal gospod Leopold Vorša življenje rajnke, ter se od nje z ganljivimi besedami poslovil. Na grobu je govoril č. g. Sinko, ter se poslovil od nje kot članice Marijine družbe, Bl-

go rajnko ohranimo v trajnem spominu, ter jo priporočamo v molitev.

Protest krajevnega odbora SLS pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Krajevni odbor SLS je na svoji seji dne 30. septembra protestiral proti prevelikim davkom, ki so povzročili velikansko razburjenost med ljudstvom. Pričakovati je, da drugo leto pride še novo povisanje, česar se ljudje opravičeno bojijo, ker jim ne bo mogoče zmagati ogromnih davčnih bremen. Istotako protestira proti vpeljavi kuluka in proti odpušcanju slovenskih in hrvaških častnikov iz vojske.

Dva vloma. V Veržeju, okraj Ljutomer je bilo vlomljeno dne 27. septembra predpoldne v hišo posest. Ivana Šanaja. Zločinec je odnesel nove moške ševročevlje in zlato žensko urico, usnje, podplate itd. Zvečer istega dne je pa bilo vlomljeno v Veržeju v zadrugi v stanovanje trgovca Lorbeke in odnešeno 28.000 K in razno perilo. Sumi se, da je oba vloma izvršil prejšnji Sonajev hlapec, 19 letni Janko Šegula iz Logarovc, ki je v spomladi tega leta že enkrat okradel svojega gospodarja, ter bil radi te tatvine zaprt, a sedaj amnestiran. — Pri Sonaju ukradena urica ima na pokrovu graviran monogram M. K., v zadrugi okradeno perilo pa ima monogram M. N. Svari se pred nakupom ukradenih stvari. Orožništvo ga pridno zasleduje.

Zalostna novica iz Studenic. Umrla je 30. septembra vzorna in od vseh spoštovana mati, vdova Marija Špec. Veljajo ji lahko svetopisemske besede: «Kdo bo našel močno ženo... N. v m. p. Njeni dve hčerki sta nabrali na sedmini 154.50 D za zvonove župne cerkve. Bog plačaj vsem!

Cerkvena slovesnost pri Sv. Petru v Sav. dolini. — Pretleko nedeljo, dne 7. t. m. smo pri nas obhajali desetletnico blagoslovitve novega velikega oltarja, kakor tudi dveh zastav Mladeniške in Dekliške Marijine družbe. Pritrkovanje zvonov in sviranje domače orlovske godbe je slovesno naznanjalo začetek sv. opravila. Pod razvitjem obeh praporov so Orli v krojih in mladi Orlički tvorili špaliir okoli oltarja, kot častna garda kraljice Marije. Domači gospod župnik dr. J. Jančič nam je v vznesenih besedah živo postavil pred oči oni dan novega leta, ko se je porodila ideja po potrebnem novem oltarju ter razširjenju templja božjega. Prebral nam je imena vseh onih umrlih velikodušnih faranov, brez kojih bi se ta obletnica prav gotovo ne vršila. — Veliki oltar je umetniško izdelan iz raznobarnega marmorja ter je krasna naša lepe in mične cerkve. Na to se je vršila zahvalna sv. maša in ob zvokih godbe ter v veliko veselje in radost vseh občanov se je ta lepo uspela slavnost končala.

Toliko v pojasnilo. Iz Dola pri Hrastniku nam poročajo: Ker naš gospod ravnatelj Gnus večkrat predbaciva raznim občanom, od katerih so bili nekateri svoječasnno njegovi učenci, nevhvaležnost, ker nočejo vsega podpisati in storiti, kar on hoče, se nam zdi potrebno javno povedati, zakaj se je toliko naših občanov od gospoda ravnatelja Gnusa odtujilo. Gospod ravnatelj se bo gotovo še spominjal, da je bil pred kakimi 25 leti izredno prijazno sprejet od naših občanov in da so mu šli na roko, kar jim je bilo mogoče. Takrat pa gospod ravnatelj po mišljenju in delovanju ni bil to, kar je danes. Svoječasnno je bil odbornik Bralnega društva in Dolske posojilnice. Obe ti organizaciji pa nista imeli namena širiti in podpirati takozvano «napredno» misel, ampak delovati po katoliško narodnem smislu. Odkar pa je gospod ravnatelj oskrbel, da so se duhovniki in odločni pristaši katoliške misli izrinili iz Bralnega društva in Dolske posojilnice, so seveda občani začeli kazati drugačno lice proti gospodu ravnatelju. Odkar pa so celo starši slišali razne pritožbe o gospodu ravnatelju Gnusu iz šole, je odtujenje članov še veliko bolj napredovalo. Saj se bo gospod ravnatelj še gotovo spominjal, kako je v šoli razlagal opično teorijo ter opisoval cerkvene svetinje in lurske čudeže in kako je šolskim otrokom nasproti črnil Slovensko ljudsko stranko, dasi politika vboče ne spada v ljudsko šolo. Naj gospod ravnatelj popravi, kar je v tem oziru zagrešil na Dolu in naj svoje mišljenje in delovanje zopet usmeri v ono smer kakor ob njegovem prihodu in lahko mu zagotovimo, da bo užival večji ugled na Dolu, kakor danes, če tudi nikdar več tako, kakor svoječasnno. Toliko v pojasnilo, da ne bo gospod ravnatelj Gnus očital raznim občanom nevhvaležnosti. Več občanov.

Zanimivosti iz Dobrne pri Celju. Pretekli teden je pogorela hišica dobrega našega somišljenika Kranjca. Zažgala je brčkone zlobna roka. Škoda je občutna. — Občina je napravila kanalizacijo na trgu v vasi in prenovila mrtvašnico. — Bralno društvo pripravlja lepo igro: «Mlinar in njegova hči».

Novi zvonovi za rajhenburško podružnico Vseh svetnikov, Sv. Antona, Sv. Pavla, Sv. Ahaca in Sv. Janeza so bili blagoslovljeni dne 2. oktobra. Potem so jih na krasno okinčanih vozovih odpeljali na omenjena mesta, katerih sprejem bodo še posebno prihodnje nedeljo obhajali. Naši grički bodo zopet zopet oživel, ker so za časa vojne tako nemo zrl na ljubitelje zvonjenja. Zopet bodo zvoniki ličnih cerkve zlasti Vseh Svetnikov se oglašali ter pozdravljali dobro in tolikanj požrtvovalno ljudstvo. Rane, ki jih je vsekala svetovna vojna vsled ugrabljenih zvonov, so v naši župniji, skoraj vse zaceljene. Izmed 11 podružnic edino dve dve cerkvi sta še brez zvonov in sicer Sv. Križ in Sv. Boštjan. K eni namreč, k Sv. Križu še dobimo zvone, Sv. Boštjan je pa poleg nove Lurske cerkve, za katero nima toliko pomena. Znanci, prijatelji, domačini, kličemo pristrčno vsem: pridite poslušati radostne glasove zvonov v domovini.

Ze imamo sneg. Časopisje poroča o deževju, ki je zadnje dni takorekoč preplavilo vse kraje srednje Evrope. Rad obilnega jesenskega deževja so nastopili še takoj v jeseni precej mrzli dnevi, o slojki občutljivo mrazu

noči. Še ta teden so se raznesle vesti, da je pobelil sneg okolico mesta Varaždin. Velik sneg je zapadel v okolici Marija Zell v N. Avstriji.

Dan železniških nesreč v Vojvodini. V soboto, dne 6. oktobra t. l., so se dogodile v Vojvodini tri železniške nesreče, pri katerih ni po sreči nihče izgubil življenja, toda mnogo potnikov je bilo ranjenih in škoda je zelo velika. Prvi se je ponesrečil ekspresni vlak Budimpešta—Subotica. Vsled gnilih tračnic je skočila lokomotiva in več vagonov v neposredni bližini Subotice iz tira. Težko ranjen je bil pri tej priliki naš kurir, ki je nosil iz Budimpešte akte v Beograd. Škoda presega 5 milijonov dinarjev. — Druga nesreča se je pripetila istega dne na progi v bližini Sente. Osební vlak je moral vsled defekta na lokomotivi obstati na progi pred postajo. Takrat pe je pridrvel Simplon-ekspres iz Subotice. Strojvodja ekspresnega vlaka ni opazil osební vlaka na progi in je zavozil naravnost v njega. Ranjenih je bilo mnogo potnikov, razbit pa je celi osební vlak. — Tretja nesreča se je isto soboto dogodila na postaji blizu Velikega Bečkereka. Osební vlak je vsled napačne postave kretnice naletel na tovorni vlak, ki je stal na kolodvoru. Strojvodja osebnega vlaka in osem potnikov je bilo nevarno ranjenih, večje število potnikov pa lažje poškodovanih.

Zahvala. Iz Nove Štite pri Gornjemgradu nam poročajo: Šmiklavžka okolica se prav lepo zahvaljuje vsem onim, ki so darovali za nove zvonove pri podružnici sv. Miklavža. Pristrčna zahvala tudi fantom, ki so postavili mlaje in dekletom, ki so pletla vence. Vsem požrtvovalnim darovalcem: bodi Bog plačnik!

Gospodarstvo.

KONGRES GLAVNEGA ZADRUŽNEGA SAVEZA V CELJU.

Zadnji petek, dne 5. oktobra se je vršila v Celju v mestni hranilnici glavna skupščina (občni zbor), v soboto, dne 6. oktobra pa kongres Glavnega Zadrúžnega saveza (Glavne zadrúžne zveze). Glavni Zadrúžni Savez je zveza vseh Zadrúžnih zvez v Jugoslaviji. V njej so včlanjene tri slovenske Zadrúžne zveze z 802 zadrugami (med temi je najmočnejša naša Zadrúžna zveza v Ljubljani, ki ima 537 zadrug), 5 hrvaških Zadrúžnih zvez s 1177 zadrugami in 4 srbske Zadrúžne zveze s 1633 zadrugami; skupaj je včlanjenih v Glavnem zadrúžnem Savezu 3612 zadrug z več kot 600.000 zadrúžniki pri približnem imetju 250 milijonov dinarjev. Na vse veselo dejstvo je, da vlada ravno ravno na polju zadrúžništva, pri katerem so udeleženi predvsem mali kmetje in posestniki, mali obrtniki in delavci tako lepa vzajemnost in soglasje med Slovenci, Hrvati in Srbi: jasno znamenje, da bi se Slovenci, Hrvati in Srbi tudi politično prav dobro sporazumeli, ako bi srbski voditelji-centralisti s pomočjo slovenskih in hrvaških demokratov umetno ne ovirali sporazuma med bratskimi jugoslovanskimi narodi.

Kongresa v Celju se je udeležilo prav lepo število voditeljev zadrúžništva iz vseh delov naše države. Tudi naši severni bratje Čehi in Francozi so poslali svoje odposlance na naš kongres. Kongres je otvoril in vodil dr. Korošec, ki je predsednik Glavnega Zadrúžnega Saveza. Slišali smo pet zanimivih predavanj: 1. O raznih vrstah zadrúžništva v Sloveniji (dr. Basaj). 2. O zadr. zakonu (Miloš Stibler). 3. O zadrúžnem zavarovanju (dr. Cicak). 4. O davčni reformi (dr. Prohaska). 5. O zdravstvenih zadrugah (dr. Kojčič). Za nas Slovence najzanimivejše je bilo predavanje dr. Basaja o zadrúžništvu v Sloveniji. Predavatelj je predal pregled o zadrúžništvu in bistvu vseh vrst naših zadrug: posojilnic, kmetijskih nabavnih in prodajnih zadrug, delavskih konzumnih društev, mlekarških, živinorejskih, strojnih zadrug, zadrúžnih elektrarn, vinarskih in lesničarskih, lesnih, obrtno-produkcijskih zadrug (sivarskih, sodarskih, žebeljarskih) itd. Predavanje o tako lepo razvitem slovenskem zadrúžništvu je zastopnike hrvaških in srbskih zadrúžnih zvez kar očaralo. Največji srbski zadrugar Avramovič je izrekel željo, naj se predavanje o slovenskem zadrúžništvu prevede v srbsko-hrvaški jezik ter razširi po vseh srbskih in hrvaških zadrugah, da se Hrvati in Srbi od Slovencev učijo, kako se dela na polju zadrúžništva! Avramovič je povdarjal še sledeče: Slovenci se zelo množijo, a njih zemljepisne meje so tako tesne. Da kljub temu niso prišli v skrajno bedo, se imajo zahvaliti edino zadrúžništvu. Zadrúžništvo je napravilo iz Slovenije najnaprednejšo pokrajino naše države. Kolika zahvala možem, ki so ustvarili slovensko zadrúžništvo, da se more slovenski narod tudi kljub težkim razmeram tako lepo razvijati! Slava pokojnemu dr. Kreku, ki je vse svoje življenje žrtvoval enemu cilju: da s pomočjo zadrúžništva dvigne blagostanje slovenskega ljudstva!

Dan kongresa Glavnega Zadrúžnega Saveza v Celju je bil za Slovence dan ponosa in priznanja! Naj nam bo to v izpodbudo, da se v bodoče še z večjo vnemo posvetimo zadrúžništvu in potom zadrúžništva ustvarjamo blagostanje sebi in svojim bratom!

IZVOZ NAŠEGA VINA.

Povodom parlamentarne razprave o sklenjeni trgovinski pogodbi med našo in poljsko državo je očital poslanec Bedjanič vladi, da se premalo briga za naše vinogradništvo, ter zahteval, da se sledeče upošteva:

Kakor je znano, poseduje kraljevina SHS nad 200 tisoč ha vinogradov. Na tej površini se pridela v normalnih časih v povprečnem desetletju letno nad 4 milijone hl vina, od katerega množico se porabi 8 milijone hl doma, a 1 milijon hl vina ostane za izvoz, kar znaša v današnji vrednosti najmanj 300.000.000 dinarjev ali dve milijardi kron.

iz teh števil je razvidno, kako velikega pomena je izvoz vina za našo državo in pričakovati bi bilo, da naša vlada to važno postojanko v naši trgovinski bilanci ob vsaki priliki upošteva in izvoz vina kolikor mogoče pospešuje. Toda na žalost vlada ni imela zmisla ob priliki pogajanj s Poljsko za to važno panogo. Vlada se za izvoz vina ni niti najmanj pobrignala, kakor kaže dejstvo, da so si na pr. v Čehoslovaški druge, vino izvažajoče države znale priboriti primeren uvozni kontingent za svoja vina. Samo naša država ni upoštevala potreb svojih vinogradnikov in ni štela njihovih življenskih interesov. Če je izvoz vina za celokupno Jugoslavijo velikanske važnosti, velja to še v večji meri za našo ožjo Slovensko Štajersko, kateri je izvoz vina takoorekoč življenska potreba.

Če ne bomo mogli izvažati vina, se bo morala vinoreja opustiti in ker se izvažati vinarstvo pri nas izključno na tleh, ki niso sposobna za drugo kot za vinarstvo, razen sem pa tje tudi za gozdarstvo, in ker gozdi ne morejo rediti toliko prebivalstva kakor vinoreja, če bo torej vinarstvo propadlo, našim ljudem ne bo ostalo drugega, nego, da gredo po svetu s trebuhom za kruhom.

Zato zahtevamo od naše vlade, da pri prihodnjih trgovinskih pogajanjih z vsemi vinouvažujočimi državami posveti izvozu naših vin največjo pozornost. V svrhu pospešitve izvoza naših vin v splošnem pa zahtevamo: 1. da se odpravijo vsa otežkočenja pri nakupu in prevozu vina, namenjenega za izvoz ter posode za polnjenje.

2. Da se znižajo železniški tarifi za pošiljatve vina, namenjena za izvoz, najmanj za 50 odstot.

3. Da se oprosti za izvoz namenjeno vino vseh pristojbin, kot na primer davka na poslovni promet.

4. Da se da našim obmejnim carinarnam nalog, da odpravljajo vinske transporte, namenjene za izvoz ter za polnjenje posode z največjo točnostjo in da ne šikanirajo ljudi po nepotrebnem, kakor je bila na žalost dosedaj navada in kakor se je dosedaj prakticiralo.

Glavni odjemalec štajerskih vin je bila do pretrata Avstrija. Toda na žalost je po prevratu to prestalo, ker je Avstrija postala druga država in je tudi velik razloček pri valutni. Avstrija je uvozila lansko leto 880.000 hl vina iz različnih krajev, med temi iz Madžarske 580 tisoč hl, iz Italije 226.000 hl, a iz naše države na žalost samo 9000 hl.

Iz teh števil je razvidno, da se porabijo v Avstriji precejšnje množine vina in da so si druge države vedele priboriti avstrijski vinski trg tako, da ga danes popolnoma obvladajo. Če bi naša država znala izkoristiti svoj gospodarski položaj tako, kakor Italija in Madžarska, bi bila lahko udeležena na avstrijskem vinskem trgu vsaj z dvakratno množino od Italije uvoženega vinskega kontingenta. Naloga naše vlade je, da to pogreško čimprej popravi.

Vinarstvo se nahaja pri nas v zelo težki krizi. Okoli tri četrtine lanskega pridelka se še nahaja v kletih producentov nerazprodanih. Kupčija z vinom stoji skoro popolnoma, vinske cene padajo od dne do dne ter stoji danes pod višino pridelovalnih stroškov, tako, da vinogradnik ne bo izkupil za vino niti toliko, da pokrije pridelovalne stroške, kar znači za obstoj našega vinogradništva veliko katastrofo.

V imenu vseh vinogradnikov, posebno pa še v imenu vseh slovenskih vinogradnikov, ki spadajo med najbolj prizadete in v svesti si pritrditve vseh vinogradnikov cele naše države, pozivam vsa prizadeta ministrstva, da upoštevajo konkretne predloge, jih čimprej izvedejo in pridejo našemu vinogradniku kot najboljšemu davkoplačevalcu na pomoč ter ga tako rešijo popolnega propada. Če se to ne bo skoro zgodilo, bo naš vinogradnik zapadel nemili usodi.

NAVODILA ZA LETOŠNJO VINSKO TRGATEV.

Kakor vse kaže, lahko letos pridelamo saj deloma v vinogradih, ki še imajo kolikor toliko zdravo listje, boljše vino nego je bilo lansko, zlasti če se bomo ravno po sledečih navodilih:

1. Počakajmo čimdalje s trgatvijo! Vsak solnčni dan pomnoži v vinogradih, z zdravim, nepoškodovanim listjem, količino sladkorja v grozdu vsaj za pol odstot. Če zmanjša količino kisline za nad pol odstot. V osmih solnčnih dneh smo tedaj napredovali za 4—5 kg sladkorja v vsakih 100 litrih pričakovanega mošta, kar je samo na sebi vredno 400—500 K ali pri litru 4—5 K. Ker je pa pomanjkanje in povpraševanje po dobrih vinih veliko, lahko računamo, da se bodo taki mošti, ki vsebujejo 4—5 odstot sladkorja več, ne samo za 4—5 K liter, temveč še dražje in sicer lahko prodali, med tem ko za navadno, kisló blago kupcev ne bo. V vinogradih, v katerih je grozdje začelo močno gniti, naj se pred glavno trgatvijo podbira!

2. Sortirajmo grozde pri trgatvi vsaj v dve kvaliteti v dozorelo in v nezrelo! Če dolgo ni bil razvitek grozda po vinogradih tako neenakomeren, kakor letos. Tako rekoč na vsakem trsu se najde grozde, ki je skoro zrelo, poleg čisto zelenega in na pol dozorelega. Če to vse skup pobere, bomo dobili slabo, kisló vino, ki se sploh ne bo dalo prodati ali le za zelo nizko ceno. Če pa izberemo (izsortiramo) najpoprej boljše, popolnoma dozorelo grozde in ga posebej sprešamo in spravimo na se le potem potrgamo ostalo slabo ali nedozorelo in nezdravo (po oidiu napadeno) grozde, dobili bomo dvoje kvalitete vina, od katerih bo ena izborna in se bo lahko drago prodala, druga slabša, pa vendar kot navadna namizna vina uporabna, ki se bo lahko — ker smo za prvo skupili več denarja — precej po ceni prodala. S tem bo ustrezno i producentu i konzumentu, lastni slednji bo lahko navadno namizno vino pil precej ceneje. S sortiranjem grozda v dve kvaliteti bi se torej ob enem omililo tudi vinsko krizo, v kateri se na-

hajamo; zategadelj naj nobeden vinogradnik, ki mu je pri srcu naše vinogradništvo, pa tudi on, ki mu gre le za lastno korist, za svoj lastni žep, to leto ne opusti sortiranja grozda pri trgatvi in pridelovanja saj dvoje vrste vina!

3. Razsluzimo vinski mošt, predno začne vreti (kipeti)! Grozde je začelo posebno v nezdravih vinogradih precej močno gniti in pričakovati je, da bo en del istega in sicer tudi v vinogradih, v katerih se bo podbiral, pri glavni trgatvi nagnit. Toda, to nas ne sme plašiti! Tudi iz takega nagnitega grozda se da pridelati dobro vino, le pri spravljanju se mora z njim malo drugače ravnati. Mošti iz nagnitega, ozir. nezdravega grozda se morajo pred kipenjem razsluziti, to se pravi, mošt se mora od droži ki so se med tem vsedle na dnu in ki obstoje po večini iz plesen in gnilobe povzročajočih glivic, zemlje in druge nesnage, pretočiti. To se zgodi najboljšje po preteku 12—24 ur, predno začne mošt vreti. Ta posel imenujemo razsluzenje, ker spravimo pri tem iz mošta gorej omenjene plesnobne in gnilobne glivice, ki tvorijo umazano, gosto, sluznato snov. Takim razsluzenim moštom, je treba potem dodati kakih 5—10 litrov ravno kipečega mošta iz zdravega grozda na sto litrov, ali pa še boljše, povreti ga je s čistimi vinskimi kvasnicami, ki se dobe za par kronic pri Kmetijsko-kemičnem zavodu v Mariboru z navodilom o ravnanju. Iz gnilega grozda naprešan mošt, s katerim se je postopalo na popisan način, daje vino, ki kvaliteto večkrat presega vino iz zdravega grozda, ker vsebuje manj kisline. — Vinarski ravnatelj Puklavc.

TRGATEV V VOJVODINI.

Dasi v naši državi igrata v vinogradništvu glavno vlogo Slovenija in Dalmacija, ker producirata največ in najboljša vina, je tudi v ostalih pokrajinah močno razvito vinogradništvo. Med te pokrajine spadajo v prvi vrsti Vojvodina z Banatom in Bačko, Baranja in Srem. Vojvodina, ki je znana kot žitnica kraljevine, ne zaostaja v vinogradništvu prav nič za Slovenijo in Dalmacijo. Zitu in vinu se imajo ravno Vojvodinci zahvaliti, da se štejejo med najbogatejše prebivalce države. Z letošnjo žetvijo so bili Vojvodinci nad vse zadovoljni. Težke milijone bodo pustili letos trgovci kmetom za pšenico, hmelj in koruzo. Nasprotna pa kmetje iz Vojvodine niso zadovoljni z letošnjo trgatvijo. Viharji s točo so napravili po vinogradih veliko škode, katere niso mogli popraviti krasni solnčni dnevi v septembru, ki so pa dosti pripomogli, da bo letošnje vino izborne kakovosti. Najslabše stanje vinogradov je v gornjem delu Bačke; prekrasni vinogradi v Kraljevih bregih, vinogradi nemških vasi Červenka in Feketić imajo letos žalostno trgatev.

Več kakor 80 odstotkov vinogradov je pobila toča popolnoma. V krajih, kjer je vinograde zabila toča, bo tudi kakovost vina slaba.

Nasprotna pa je stanje vinogradov v južnem delu Bačke izborna. Tu je trgatev deloma že končana ter je izpadla v vsakem oziru zelo dobro. Cene novemu vinu bodo zadovoljive, ker se že mošt od stiskalnice prodaja po 2 dinarja liter.

Še boljše, kakor v Bački, pa je stanje vinogradov v Banatu, kjer se prideluje tudi boljše vino, kakor pa v Bački. V krajih okrog Bele Cerkev in Vršca je letošnja vinska letina izpadla naravnost izborna. Strokovnjaki so mnenja, da bo letošnje banatsko vino doseglo v kakovosti najslavnejše vrste slovenskih vin. Ker pa je cena vinu v teh krajih zelo nizka, celg nižja, kakor v Bački, mošt se namreč dobi po 6 kron liter, so kmetje zelo nezadovoljni. Kajti obdelovanje vinogradov v teh krajih povzroča mnogo stroškov, še večje, kakor pri nas v Sloveniji. Vinograd v Banatu je namreč edini, ki se mo ra obdelovati z rokami delavcev, na pa s stroji, s katerimi delajo banatski kmetje brez delavcev po polju. Zato pa v teh krajih ni lahko dobiti delavcev, ker se vsi sele v mesta, pa so stroški z vinogradi precej znatni. Poleg tega so pa cene vinskih sodov silno visoke.

Ker se očitno ne izplača pridelovanje vina, se bavi večina kmetov z načrti, da opuste vinograde ter jih spremene v njive, kar bo tem lažje, ker se vinogradi nahajajo popolnoma v ravnini. Polagoma bodo tako izgini krasni vinogradi, ki so bili že od nekada ponos tamošnjega prebivalstva.

Poleg Banata ima tudi Baranja izborna vinska letina. Baranjski vinogradi so letos izborna obrodili, tako, da je trgatev, ki je že večinoma končana, izpadla po kakovosti in množini zelo dobro. Tudi v Baranji je veliko pomanjkanje vinske posode in nekateri kmetje si niso vedeli pomagati na drugi način, kot da so izkopali v zemljo jame in v njo spravili vino, kakor so to delali pred več tisoč leti stari očaki. Tako bo v teh krajih letos propadlo mnogo vina izborne kakovosti, ki je bilo pred vojno znano tudi na Dunaju, v Pragi in Budimpešti.

Prodajo vina ovirajo v teh krajih slabe prometne zveze. Ravnina je vsled poplav Donave in Drave spremenjena v veliko močvirje, ceste, ki se vzdržujejo z velikimi težavami in stroški, so večinoma razdrte. Cene najboljših novih vin se gibljejo med 2 do 3.50 D. Največ vina iz Baranje se izvažava v Osjek in ostala slavonska mesta, kjer je baranjsko vino zelo po ceni. Vsekakor pa pri izvozu vojvodinska in baranjska vina ne pridejo v poštev, ker pridelovalci ne razumejo pametnega kletarstva, ki je predpogoj za pridelovanje dobrega vina.

Preiskava grozdnega soka glede sladkorja in kisline na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od leta 1921 dalje redno vsake tri dni, počeni vsako leto 24. septembra. Tudi letos so se te preizkušnje do 6. oktobra ponavljale petkrat. Zanimajo nas najprej rezultati od prvega in zadnjega dne vsakega leta v povprečnih številkah (preiskovale so se sorte beli burgun-

dec, silvanec, traminec, šipon ali mozlavina, laški rizling in rizling iz raznih leg šolskega vinograda «Kalvarija»):

	24. sept.		6. oktobra	
	slad. kis.	slad. kis.	slad. kis.	slad. kis.
	odstotkov			
1921	17.5	10.0	20.0	9.3
1922	15.0	11.0	16.5	10.8
1923	14.7	13.8	16.5	12.2

Največ sladkorja so imele preizkovane grozdnice sorte:

1921 traminec	20.5	9.0	—	—
beli burgundec	—	—	21.6	8.0
1922 laški rizling	16.4	9.0	—	—
beli burgundec	—	—	18.5	9.3
1923 beli burgundec	17.0	12.6	18.0	11.5

Najmanj sladkorja so imele preiskovane grozdnice sorte:

1921 rizling	15.0	12.0	—	—
šipon	—	—	18.0	11.0
1922 silvanec	12.1	13.0	14.9	8.2
1923 silvanec	12.9	12.7	14.2	11.5

Preizkusi se nadaljujejo. Ugodno jesensko vreme bo tudi letos kvaliteto še znatno izboljšalo, za to se ne sme ino z začetkom trgatve prenehati. Vendar bo letošnje vino pri nas v splošnem bolj kisló kot lansko, zato pa vendar dovolj sposobno vsaj za domačo trgovino, zlasti za umno mešanje z našimi južnimi vini, ki so češče zelo alkoholna, a plehka (premalo kislá), kar ne ugaja povprečnemu vinopivcu. Vinarska in sadjarska šola je v letih 1921 in 1922 končala vinsko trgatev še le v prvem tednu novembra ter je pri tem dosegla najboljše uspehe. — Kmetijski ravnatelj Andrej Zmavc.

Za naše vinogradnike. Vinogradnik gosp. Serbinek je opozoril naše poslance, da bi bilo treba letos vinski mošt v Sloveniji izboljšati s sladkorjem. Opozoril jih je, naj pri vladi zahtevajo, da bi dala vinogradnikom za izboljšanje vinskega pridelka trošarine prosti sladkor. Naši poslanci so takoj stopili v stik z ministri. A ti se izgovarjajo, da bi sladkanje vina škodovalo slovesu naših vin. Ali se bo vlada dala prepričati, bomo videli. Srbijanci imajo za vse drugo denar, le za prospeh gospodarstva ne. In vključ temu slovenski hlapci vladne stranke, ki se imenujejo «radikali», hvallijo, kaj Pašičeva vlada dobrega stori za nas.

Nekaj izvanrednega iz vinograda. Od Polensaka nam poročajo: 1948 grozdov je letos dal en trs, ki je razpeljan na brajdo nekemu posestniku v Polencu. Trs je star 7 let in ima črno grozde. Mnogo grozdov pa je še odbila toča, ki je padala tukaj 12. avgusta t. l.

Iz dvorišča. Najslabši čas za lego jajc je v jeseni in zimi. To ti dobro znaš, hišna gospodinja, ker pogosto zastoj iščeš po gnezdih jajca; čuti pa to tudi oni, ki jih mora kupovati, ker v zgorja omenjenih letnih časih cena jajc najbolj poskoči. V jeseni kure prenehajo nesti, ker je prišel zanje čas misanja. Zelo smo hvaležni cenj. pisatelju v zadnjem «Gospodarju» za opis misanja ter za navodila, kako ob času misanja postopati s kurami. V zimskem času kure pri dobri hrani ne nesejo, ker je mrz. Hočeš torej, gospodinja, v zimskem času tu in tam si privoščiti v kuhinji sveže jajce, moraš poskrbeti svojim kuram toplo zimsko bivališče. To se lahko zgodi, ker so povsod na kmetih goveji in svinjski hlevi. Privoščiti kuri prostorček — in če je še tako priprosti v hlevu. Čimbolj bo kura na toplem, tembolj in pridneje bo nesla. Pri svinjskem hlevu pa si dovolim opozoriti, če kure sedijo na deskah nad svinjskim hlevom, morajo biti deske tako tesno druga ob drugi, da ne pade katera kura v svinjski hlev. Ako je kura padla v svinjski hlev, je izgubljena in ako je svinja okusila kurjo vročo kri in meso, bo kure napadala skozi deske in se masila z njimi. Z nepredvidnostjo v tem oziru si vzgojiš kevalobnega dihurja s ščetinami in rilcem v lastnem hlevu.

SE ENKRAT VRTNICA IN NJENO VSTAJENJE.

Poslovili smo se v zadnji številki «Gospodarju», v kateri se je pričela razprava: Kako ravnati z vrtnico v spomladi, od mladih in starih vrtnic, katerim se je krona že prirezala in od okuliranega divjaka, ki ima lepo zelene, še speče oči. Za vse tri bo treba sedaj koleka, ki ne sme biti ne preslab in ne prekratek. Izvoli dober kolek, zlasti za stare vrtnice. Kolek namreč pri vrtnicah nima le namena, da privežeš k njemu samo stebelce, marveč tudi krono. Ne rahljo, ampak močno ga v zemljo postavi, posebno zraven starejših vrtnic, da jim služijo v oporo in obrambo zoper neurje in vetrove sploh. Čim močnejša je torej krona, tem močnejši bodi kolek in tem globokeje ga postavi, sicer vetrovi in burja vrtnico s kolekom vred upognejo in zlomijo. Zalostna polnoca opazuješ po hudih vetrovih med vrtnicami tava, ko der ji lahkomišlena roka ni privoščila močnega ter v zemljo trdno postavljenega koleka. Ko je vrtnica še ozelenela ter razcvetla, se veliko lažje popravi brezbrčnost za rožne gojenke, ker se jim ni dovolj zgodaj nudila potrebna opora in obramba. Poškodujejo se, če jim postaviš poznejše kolek, novi izrastki ali vejice ter uničijo nežni popki in cvetje. Torej ne preslab kolek, pa tudi ne prekratek. Kolek naj nadkriljuje vrtnico v njeni visokosti, da se nanj lahko privežejo pri mladi vrtnici vse vejice, pri stari pa vsaj poglavitne, da je krona obvarovana pred hudim vetrom.

Nadalje bo treba previdnosti, kadar se vrt obdeluje. Ne preblizu z lopato k vrtnici, da ji ne podržeš korenin in koreninic, jo oslabiš, da vsled tega bolj hitro raste, ali jo celo ugonobiš.

Okrog stebelca zemljo dobro zrahljaj, nikakor pa ne sezi z lopato tako globoko, kakor n. pr. pri preeditvi gred.

Obdaj stebelce z jamico že radi lepote, pa tudi radi zalivanja in gnojenja. Ako je spomlad suha, vrtnico čaja, privošči jej vlage. Je zemlja slaba, privošči ji gnoja. To dvojno delo združi lahko v eno s tem, da vzameš polovico vode in gnojnice ter to zmes vlivaš v jamico krog stebela, da se steka vlaga proti koreninam.

Kadar ti dimnikar počrni štedilnik in kuhinjo s sajami, ne vrži teh saj na smetišče, temveč potrosi jih v jamico okoli stebela. Saje zelo dobro storijo vrtnicam. Za to malo skrb in trud ti bo tvoja gojenka zelo hvaležna. Po sajah postanejo peresca temnozeleni in nekako svetla ali bleščeča, cvet pa se močno razvija. Svetujem ti, da ta način gnojenja, ki je tako lahek, pogosto ponavljaš.

V slučaju, da ti stoji vrtnica na slabem in tebi ne ljubem prostoru, v spomladi je ugoden čas, da je premeščiš na boljši prostor, če namreč vrtnica ni prestara. Vrtnica ne ljubi prostora v senci, prostora pod drevesom, ker na njo padajo deževne kapljice. Na takem prostoru ti bo posala kilava, redko in slabo ali celo nič cvetela. Tudi prostor blizu zida in še manj ob zidu ji ne ugaja, razen če je plezalka. Tudi plezalka se veliko lepše razvija, ako je nekoliko proč od zida in se po žicah, kolih, stebrih balkonov in na drugi način vpenja na kvišku. V poletju jo od zida odseva joča vročina in solnčni ostri blišči popari. Na prosto torej z vrtnico, ki ugaja njeni naravi! Daj jej značni prostor na vrtu in če je le mogoče — jutranje solnce!

Ako stojijo na tvojem vrtu rožni grmički, v koremini pristne vrtnice, h katerim spadajo takozvane mesečne vrtnice (ki vsak mesec cvetejo) ne zanemari jih. Očisti jih vsega suhega, ter prireži vejice do tri, največ 5 oči. Tudi pognoji jih na opisani način, s tem dosežeš dobro rast in lepo razvit cvet. Vrtnice plezalke in žalostinke, dokler so mlade, se le očistijo vsega suhega, ter se pustijo njihovi naravni rasti in razvitku. Plezalko boš napeljevala na široko in visoko ob kraju, kjer jo želiš imeti. Pri žalostinki si vzgajala k zemlji visečo krono. Se le ko dosežeš z vrtnico te vrste svoj namen, boš odrezala, ter jih otrebila vsega, kar misliš, da je na njih odveč. — (Dalje prihodnjic — samostanski vrtnar).

Kaj pa je s kurjim blatom? Kadar očistiš kurjak, kar se naj zgodi pogostoma, nikakor ne upoštevajo kurjega blata prenizko. Kot mlado dekle imaš rože na oknih, na hodnikih, na vrtu in sama vse, kje vse. Kurje blato se kaj rado obnese kot rožni gnoj. Primešaj ga vodi, s katero zalivaš svoje rože, ki ne morejo dobiti potrebne vlage od dežja. Prilivaj tudi rožam na vrtu ravnokar omenjene gnojnice. Hočeš za svoje rože prav rodovitno zemljo, napravi kompost, kateremu primešaš kurjega blata. Begonije s čebulo, ki se zalivajo z vodo, kateri je primešano kurje blato, kar čudovito rastejo in cvetejo. Tako gnojenje ti sicer ne bo vonjalo za trenutek, a zapri nekoliko časa okno in ne boš se držala za nos.

Ugodna prilika za sadjarje v Savinjski dolini. — V sled upustitve Dolinškove drevesnice v Braslovcah se bo v tednu od 15. do včetršega 20. oktobra oddajalo sadno drevje vrst Bobovec in Baumanova reneta brez krojne, 1,50 do 2 m visoko po komaj 5—6 dinarjev komad. Tudi več tisoč močnih divjakov se bo dobilo. Sadjarji, ne zamudite ugodne prilike. Sajeenje v oktobru je najboljšje. Vsak sme sam izbrati in izkopati. Drevesnica leži ob cesti Braslovca—Letuš, par minut od trga.

Kako je z jabolkami v naši državi? Po najnovjših podatkih imamo v naši državi 8.200.000 jabolčnih dreves. Ta drevesa dajejo na leto 1.960.000 mtc sadja, torej pride na vsakega prebivalca 13 kg. Na jabolkah najbolj bogata pokrajina je varaždinska županija, ki ima 320 tisoč jabolčnih dreves in to sadje nosi letos 76.000 mtc. Za varaždinsko županijo pride podrinsko okrožje v Srbiji z 236.000 drevesi in 34.000 mtc. sadja. V Bosni je največ jabolčnih dreves v banjaluškem okraju, ki ima 300.450 jabolčnih dreves s 60.000 mtc sadja.

ZITNI TRG.

Zadnji teden se ni položaj na žitnem trgu dosti spremenil. Beležiti se mora samo neznatno padanje cen pri žitu, zlasti pri pšenici, ter slabo zanimanje tujih kupcev in domačih veletrgovcev za naše žito.

Moka nularica se je prodajala po 570 D za 100 kg. Boljše vrste moke pa še ne prihajajo na trg, ker večji mlinci prodajajo finejše vrste naravnost v inozemstvo. Krušna moka se je dobila v veliki množini po 400 D za 100 kg.

Pšenica je postala neznatno cenejša ter se je prodajala po 350—355 D za 100 kg. Slavonska pšenica je bila nekoliko dražja. Mlinska podjetja pričakujejo še nadaljnega padca cen pa radi tega čakajo z nakupom večjih količin.

Koruzna prihaja na trg že noya v klasju. Največ se je prodalo sremske koruze in sicer po 130 D za 100 kg, toda cena še raste. Stara koruzna se je prodajala v Bački po 260 D, v Slavoniji pa po 280 D za 100 kg. V sled velikega dovoza nove koruze v klasju na trge, se pričakuje padec cen stare koruze.

Ovsa se je tudi ta teden malo prodalo. Neznatno množino je nakupila samo vojaška uprava, dočim trgovci ovsu ne kupujejo. Cena se je kretala med 260—270 D za 100 kg.

Otrobov se je dobilo dovolj ker jih imajo mlinska podjetja vsled slabega izvoza veliko v zalogi. Cena z vrečami vred 160 dinarjev.

Fizol je vsled nakupovanja od strani italijanskih trgovcev zelo poskočil v ceni. Finejše vrste so Italijani plačevali po 800 dinarjev, dočim je bil mešani pisani fizol po 500 D 100 kg.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa I 25—26.50 D, II 24, III 20—23; 1 kg telečine I 32.50, II 30—31; svinjina je po 35—40 D. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I 15 D, II 12 D. Kože: 1 komad konjske kože 150 D, 1 kg goveje kože 20—21, telečje 31—32, svinjske 7—10, gornjega usnja 105—190, podplatov 100—140. Perutnina: 1 piščanec majhen 20—30, večji 35—40, kokoš 50—60, raca 35—40, gos 60—80 D. 1 l mleka stane 3.50, 1 l smetane 15—16, surovega masla 46—47, 1 kg jabolk je po 4—6, sliv 3.25—3.50, breskev 5—6. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke 0 7, 1 6.50, 2 6.25, prosene kaše 7.50, ješprenja 6.50, otrobov 2.25, koruzne moke 4—5, koruznega zdroba 5—6, pšeničnega zdroba 7.50, ajdove moke 1 10, 2 8, sladkega sena 75—100, otave 70, ovsene slame 65, 1 kub. m trdih drv 200, mehkih drv 110, 1 q velenjskega premoga 29—32, 1 kg oglja 2, koksa 1.25, 1 l petroleja 7, bencina 20, 1 kg karbida 6, sveč 16 D.

Koruze bo letos v Vojvodini zelo malo. Suša, ki je letos gospodarila v krajih med Savo, Donavo in Tiso, je koruzni pridelek zmanjšala tako, da bo koruze leta 1923 eno četrtino manj, kot leta 1922. Čudno! Pri nas v Sloveniji neprestano deževje od spomladi do jeseni, a v južnih krajih neznoša suša.

Hmelj. XXVIII. brzojavno tržno poročilo. Zatec, CSR., 5. 10. 1923. Zelo čvrsto 3200—3450 čK za 50 kg.

Hmelj. XXVII. tržno poročilo: Zatec, 4. 10. 1923. Zelo živahno — razpoloženje prav čvrsto — cene do 125 D za 1 kg.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 85.50—86.50 D, 100 francoskih frankov stane 510—515 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.120—0.121 D, za 100 češkoslovaških kron 256—257.50 D, za 100 nemških mark je plačati 0.000075—0.000015 D, in za 100 laških lir 391.50—393.50 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.55 cent. (1 centim je 1 para.) Od zadnjega poročila je vrednost dinarja poskočila za 20 točk.

Darovi za Dijaško večerjo v Mariboru od avgusta 1923 naprej. Okrajni zastop Maribor 5000 D. Deželna vlada, oddelek za soc. oskrbo 2000 D. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru 1000 D. Duhovniki pri agapi pri g. profu Pachtu ob priliki pogreba g. župnika Mih. Kosa v Zgor. Sv. Kungoti so nabrali 300 D. Župnik A. Koček poslal pri Pelelu v Policah nabranih 261.25 D. Neimenovana iz Soštanja 200 D. Katoliško misleči dijaki v Središču kot čisti dobiček igre «Razvalina življenja» 200 D. Na gostiji Jakob Mlasko—Roza Snuet, Sv. Peter pri Mariboru, so nabrali veseli svatje 180 D. naknadno še Ivana Sunet 20 D, skupaj 200 D. Neka družba nekje nabrala 150 D. Na dvojni gostiji Marije in Julijane Gornik pri Sv. Petru niže Maribora nabrali svatje 135.75 D. Uradništvo Zadrudne gospodarske banke v Mariboru zložilo 130 D. Dr. Josip Barle, notar v Mariboru 100 D. Kuhar Anton, župnik v Pamečah 100 D. P. Anzelm Polak, župnik pri Sv. Miklavžu pri Ormožu 100 D. Josip Rehar, kaplan pri Sv. Jurju v Slov. gor. 100 D. Vincencijeva družba III. v župniji Matere milosti v Mariboru 100 D. Na gostiji Anton Hole—Julijana Črnko v Ločkem vrhu (Sv. Urban) nabrano poslal Hamerščak Vekoslav 65 D. G. Fatur 50 D. Ludovik Pezdikek, nabral pri pogrebu Uršule Korošec na Malni 50 D. Poslanec Vesenjaj v spomin na umrlo mater 50 D. Ludvig Pezdikek, nabral na pogrebu Mih. Janciča v Zg. Gasteraju (Sv. Jurij v Slov. gor.) 40 D. Fr. Ogrizek, župnik v pok. v Vojniku 25 D. Predsednik, gospod ravnatelj dr. Jerovšek, plačal nabavljeno štampiljko 23 D. Profesor J. Vreže v Mariboru 20 D. Župnik Fr. Spindler Sv. Jurij ob Pesnici 15 D. Glasnikovo upravništvo oddalo D. v razna darila za kruh sv. Antona 55 D. Bog plačaj obilno vsem darovalcem in daj jim posnemovalcev. — Dijaška večerja ni istovetna z Dijaško kuhinjo! Dijaška večerja ima svoj sedež v Cirilovi tiskarni — Blagajnik.

Dopisi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Božji naš Sent Peter, od nas se pač sliši malokedaj, kaj novo zanimivega. Smo predalec od železnikega prometa sploh, radi tega se obregne le redkokedaj kak časopis ob nas. Hvala Bogu, imamo vsaj mir napram širši javnosti, akoravno ga doma ni, niti v političnem, niti v zasebnem oziru. Politično se priznavamo po pretežni večini k SLS, socialde-

mokrati in slabostojni so precej na najgi. Med preostanki samostojne še životarita danes na strani srbijanskega zemljoradnika Pucelja, oni znani, nekdanj Spindler-Kukovčev modrijan Sodanjski Tinček in Stadlerjev Zani. O Tinčku se ne čudimo, ker je pač liberalne krvi, a da se je vrgel Stadler na Pueljevo plat, je nekoliko čudno. Sadovi samostojne politike in «Kmetijske ga lista» se kažejo pri Stadlerju v vsakem oziru — osobito doma na Markečevem domu, pa tudi napram sedem in lastnim sorodnikom. Da, da, glede krivic in srca spada žalibog mladi in starejši ter celo latinsko šolani Stadler samo še v vrsto kravjih strankarjev — slabostojnih. G. doktor Kuncj je glede politike precej miren i nbaš radi tega uživa tudi sedaj več ugleda kot pa poprej, ko je javno vrtel dr. Kukovčevu polomljeno politično lajno. Tako je v naši zakotni politiki. Za našo po celem Spodnjem Štajerskem znano božjo pot Sv. goro smo naročili nove zvonove in jih prav z radostjo pričakujemo. Ako bo sprejel «Gospodar» ta moj prvi dopis, bom še poročal v prihodnji kaj več.

Molitvenik, najlepši in najcenejši, je dr. Zdešarjevo «Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje.» — Cena vezanemu izvodu šest dinarjev po pošti en dinar več. — Dobi se v TISKARNI SV. CIRILA v Mariboru, pri Slogi v Ljubljani na Poljanskem nasipu 10, in po drugih knjigarnah. Kdor kupi skupaj vsaj 10 izvodov, dobi 15% popusta. 660

Zgodba o nevidnem človeku. V «Straži» je izhajal skozi mesece podlistek pod zaglavjem «Zgodba o nevidnem človeku.» Zgodba je v zelo lepi slovenščini in prevedena iz angleščine in je po svoji vsebini zelo zanimava naše naročnike in čitatelje. Tiskarna si je sedaj preskrbela ponatis te mične zgodbe in je izšla že tudi knjiga, ki se dobi za 7 dinarjev v prodajalni Cirilove tiskarne. Knjigo zelo toplo priporočamo vsem bralnim društvom.

MALA OZNANILA.

Lepa dvolastna kmetija z vinčarijo, nad 60 oralov zemlje z dobrimi njivami, velikim sadonosnikom in obširnim gozdom se prod. Cena 500.000 D. Proda se tudi delno. Naslov v upravi. 1037 2-1

Zagač, samski in priden, se sprejme takoj pri Stefanu Kumparič, umetni mlin in žaga, Razkrižje p. Strigova v Medjimurju. 1054 3-1

Harmonij, najsolidnejše konstrukcije, na 5 oktav in 4 registre je na prodaj pri E. P. v Mariboru, Gosposka ulica 58, I, desno. 1030

Prostor za trgovino z mešanin blagom, na prometnem kraju v mestu ali na deželi z inventarjem ali brez, se išče. Lastnik, kateri s takim prostorom in primernim kapitalom razpolaga, se sprejme tudi kot kompanjon, četudi ni strokovnjak. Oglasi pod «Lepa prilika» na upravo lista. 1063 3-1

Dekla, katera zna voditi gospodinjstvo, se takoj sprejme. Naslov v upravi. 1064

Vinogradniki pozor! Gostilno hišo, gospodarsko poslopje pri cerkvi v Studencih, takoj prodam. Segovič, Studenci pri Mariboru, Slomškova ulica 5. 1065

Dobro ohranjena stara stiskalnica na prodaj. Naslov v upravnistvu. 1061

Kolje, cepano, več vagonov, zamenja za dobro vino ali vinski mošt trvdka Guššek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 1060 2-1

Proda se bencin-motor 16 HP, 8 in 4 HP. Hetzl, Pod mostom 9. Maribor. 1059 2-1

Zidana hiša, hlev, svinjak, pol ure od Ptuj, se takoj prodaja za 40.000 D. Jožef Junger, pismonoša, Ptuj. 1062

Prodam radi selitve električno benečansko žago s hišnim poslopjem in kovačnico, z električno razsvetljavo, v prometnem kraju, pet minut od kolodvora. Drugo pove lastnik Josip Sernko, Rače pri Mariboru. 1056

Na prodaj so suho cepljene trte in sicer najbolj rodovitne prve vrste. V zalogi je tudi v koreninjeni divjak Riparia Portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi lepe in močne trte naročiti, naj se takoj oglasi pri Francu Slodnjak, trtnar, pošta Juršinci pri Ptuj. Za odgovor naj se priloži znakma. 1058 4-1

Majar s petimi delovnimi močmi se sprejme blizu Maribora, Lininger, Koroščeva ul. 32. 1057 2-1

Pletarje izurjene sprejme proti dobri plači od komada Pletarna v Strnišču, Slovenija r. z. o. z. Stanovanje preskrbljeno. Delo stalno. 1028

Sadno drevje, breskve, divjaki. Ameriški ključ, cepljeno trsje nudi Dolinšek, St. Ilj pri Velenju. 1005

Prodam hišo, primerno za eno družino, 1 oral posestva. ¾ ure od Celja ali 5 minut od postaje Petrovče. V stanovan je se kupec lahko takoj vseli. Interesenti naj vpošljejo svojo adresu pod «Hiša-Celje-Petrovče» na Aloma Company. 1011 3-1

Kupim nekaj vagonov zdravilnih hmelovk (drogov), dolgot 7—9 m. Cenjene ponudbe pri lastniku Mariji Pelko, Novake 61, pošta Studence pri Poljčanah. 993 3-1

Hiša v St. Juriju ob južni železnici, zidana, obstoječa iz 3 sob, kuhinje in 2 kleti, zraven hiše lep vrt in sadonosnik, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Hiša je pripravna za kakega obrtnika ali vpokojenca. Natančnejše podatke pri lastnici Mariji Pelko, Novake 61, pošta Studence pri Poljčanah. 993 3-1

Proda se veliko posestvo, obstoječe iz 102 johov zemlje — lepa hiša in gospodarska poslopja, dobro obdelan, polnrogi joh obsegajoč vinograd in sadonosnike, rodovitne njive in travniki, razsežni gozdovi z vsakovrstnim lesom in pašniki — oddaljeno pol ure od glavne ceste. — Proda se tudi vsake vrste les brez posestva, kakor tudi posamezne parcele brez celega posestva. Poizvedbe osebno na licu mesta Raštanj 3, p. Koprivnica pri Rajhenburgu (postaja). 1003

Ugodna prilika! Hiša s kletjo, hlevom in lopo, vse v dobrem stanju, se po ugodni ceni prodaja. Zraven tudi sadonosnik in dva vrta. Leži blizu okrajne ceste, pol ure od farne cerkve Cadram pri Konjicah. Pripravna za kakega obrtnika. Vprašati je vsak dan od 8. do 5. ure popoldne pri lastniku Kohne Karol, tovarna usnja Laurich, Konjice. 1001 2-1

Proda se malo rabljena kompletne železna stiskalnica dva in pol metra visoka, pripravna za gozdeje in sadje. Cena 10.000 K. Naslov v upravnistvu. 944 5-1

Proda se umetni mlin na stalni močni vodi, pekarna z branjarjo in gospodarsko poslopje z svojo električno lučjo, štirje vrtovi. Proda se pekarna z dvema vrtoma tudi posebej. Pridelca se 11 hl vina in 28 hl jabolčnika. Košnje za eno govedo, cena ugodna. Naslov v upravnistvu. 713

Renomirana trgovina dežnikov

ANT. FORNARA vd. 1-3 1c53

USTANOVLJENO 1902

CELJE

Glavni trg 15

in

E. PEČNIK

Popravljalnica dežnikov

Najboljši dežniki! — Za nas se ne hauziraj! — Popravila najsolidnejše! — Za nas se ne hauziraj!